

Introit: Jako novorozené děti mějte touhu jen po nefalšovaném duchovním mléku, abyste jím rostli ke spasení; vždyť jste 'okusili, že Pán je dobrý!' (1 Pt 2,2-3)

Píseň: 667 *Vítězi k poctě zpívejme*

Modlitba:

Pane náš, Bože,

ty jsi vzkřísil Ježíše z mrtvých, řekl jsi ne k vládě smrti, říkáš ano životu. Vítězíš - nad smrtí, tmou, nocí. Tobě, Vítězi, zpíváme, děkujeme, chválíme tě.

Snažíme se trochu porozumět, co je to víra, co znamenají Velikonoce. Chceme se otevřít, Pane Bože, tvému působení, slovu, dechu, duchu. Prosíme, oslov nás, proměňuj, naplňuj. Změň to zathulé, pomoz nám se nově dívat na sebe, na svět, měnit stereotypy. Pomoz věřit. Tomáš se chtěl dotknout tvých ran... prosíme, dotkni se nás. I na našich citlivých nebo bolavých místech, dechni život na otupělost. Odpusť viny... Prosíme o pokoj - zvlášť do míst smutku, zmatku, strachu.

Čtení: Iz 32,15-20

Píseň: 675 *Přijď již, přijď, Duchu stvořiteli*

Text: Jan 20,19-29

Kázání

Je neděle ráno, jdeme do kostela. Pro mnohé z vás zvyk od dětství, ani o tom nemusíte přemýšlet. Někdo jsme tady výjimečně, někdo náhodou. Někoho ráno vzbudili rodiče a přivedli, přivezli... Co odpovědět na otázku: Proč jdeš/jdeme v neděli do kostela? Ať už nám ji klade kamarád, potomek, nebo partner. Co odpovídáte?

Četli jsme: Téhož dne večer, prvního dne po sobotě, byli učedníci shromážděni... A za týden zase. Zdá se, že první křesťané se začali scházet hned v den vzkříšení a pak dál každou neděli. Jistě není důvodem chození do kostela to, že je to nepřerušovaná tradice už 2 tisíce let. Ale stejně je to síla.

Měli strach ze Židů (po tom, co udělali s Ježíšem, něco podobného reálně hrozí i jeho příznivcům), proto se shromáždili za zavřenými dveřmi. Vzpomínali? Mlčeli? Modlili se? Byli smutní? Mluvili o tom, co jim řekla Marie, která se setkala v zahradě se vzkříšeným Ježíšem, kdy ji oslovil jménem a řekl jí, ať jim to jde říct? (Nejspíš ne - buď jim to neřekla nebo to vytěsnili, případně o tom pochybují)

A najednou stojí Ježíš uprostřed nich a říká Pokoj vám. Je to běžný židovský pozdrav (šalom alejchem). Nicméně Janovo evangelium s ním až tak nehýří, dosud v něm zaznělo 3x a teď opět zazní třikrát během několika veršů (resp. během dvou nedělních setkání se vzkříšeným Ježíšem). Pokoj vám. Co jiného bychom si přáli, aby přišlo s Ježíšem, když vejde do našeho shromáždění, když se modlíme, prosíme, děkujeme - když chceme "navázat spojení" s Pánem Bohem? Jsem tady, Pane Bože, a prosím o pokoj.... Proto často začínají bohoslužby tzv. apoštolským pozdravem: Milost vám a pokoj... A kdyby to jediné, s čím odcházíme z bohoslužeb, byl pokoj, není to vůbec málo. Když někoho zdravím slovy Pokoj tobě (míváme to spojeno s VP), je to jednak mé (lidské) přání, ale (myslím) zároveň stručná modlitba: přeji ti, prosím, abys měl pokoj od Pána Boha.

Po pozdravu Ježíš ukáže shromážděným své ruce a bok. I tento odkaz na jeho rány z ukřižování zazní v našem textu třikrát. Snad se má zdůraznit, že kříž není přemazán, ten, který přišel doprostřed společenství a dává pokoj, je ten stejný, který byl ukřižován. Možná se má ještě jednou ukázat, že Ježíš, který během života soucítil s trpícími, sám šel podobnou cestou, utrpení se nějak zázračně nevyhnul. Možná se chce také naznačit, že (právě i) v místech utrpení máme šanci se s Bohem potkat.

Poté Ježíš na učedníky dechne. Přijměte Ducha svatého. Při stvoření světa to byl Boží duch, co se vznášel nad vodami a postupně oživoval a spořádával mrtvou chaotickou hmotu. O Duchu mluvil Ježíš s Nikodémem, když mu říkal, že se musí znovu narodit. Duch obnovuje, dává život. Ducha vypustil Ježíš při ukřižování. A při vzkříšení do něj byl vdechnut. Aby jej zase mohl rozdávat, rozdýchávat dál. Jsme ve velikonočním období, čase mezi Velikonocemi, vzkříšením a svatodušními svátky. Je to období probouzející se radosti a víry. (Janovo evangelium nemá "lukášovskou strukturu" církevního roku - oněch 50 dní mezi vzkříšením a letnicemi; to setkávání, naplňování Duchem, ta cesta k víře je zde popsána podobně.) Za týden jsou učedníci zase spolu. Za zavřenými dveřmi. Zase asi mají strach a

potřebují, aby přišel Ježíš se slovy pokoje a novým dechnutím Ducha. Víra vstává z mrtvých pomalu, nejistě.

Přijměte Ducha svatého. Nejen pro sebe, nehýčkejte si víru a radost jen v komůrce vlastního srdce, ale je to i pro druhé. Odpouštějte. Ježíš tady (ještě?) nevyzývá k nějaké hromadné misii, zvěstování, zakládání sborů ani neposílá učedníky křtít (jako u Mt 28), ale posílá učedníky odpouštět. Bourat zdi. Mezi lidmi navzájem i mezi nimi a Pánem Bohem. Umožnit setkání, kontakt, radost. Umožnit vztah, resp. jeho obnovení. Odpustit: to je vytáhnout špunt z vany a špinavá voda odteče. Najdeme k sobě cestu. Neodpuštění mezi lidmi je i blokem vztahu s Pánem Bohem. Velkou moc svěřuje Ježíš do rukou lidí. Předchází tomu Ježíšova slova Pokoj vám a dechnutí Ducha svatého. Neodpuštějí z vlastní moci nebo vůle, jsou k tomu vysláni, zmocnění. Kdo všechno? Církev (římskokatolická) na Tridentském koncilu v polovině 16. století v reakci na reformaci přidělila tuto moc pouze řádně ordinovaným kněžím, nástupcům apoštolů. Církve reformované, které mají tzv. všeobecné kněžství, přisuzují tuto moc, resp. posílání všem věřícím. Pro všechny (ať už katolíky či evangelíky) platí ale to, co tomuto vyslání předcházelo: Ježíšovo dechnutí Ducha. On nás k tomu uschopňuje, zmocňuje.

A zadržení hříchů? Neodpuštění? Nevím, jestli to neodpuštěné nikdy nebude odpuštěno, ale máme moc člověka neodpuštěním zdržet na cestě k Pánu Bohu. Držet ho ve vězení, v otroctví jeho viny, neumožnit, neukázat mu cestu ven. (Je krásná dětská knížka (také zfilmovaná) o ne/odpuštění a tom, jaký to má na člověka ne/blahý vliv: Poklady pod sněhem.) Dala by se ta první část dnešního příběhu shrnout: Ježíš přišel mezi učedníky, zvěstoval, předal jim pokoj a posílá je odpouštět. Aby i dalším byla umožněna radost ze setkání s Bohem.

Hrdinou druhé části textu je Tomáš. Má týden zpoždění. Ještě že ho máme, už dříve se nebál Ježíše zeptal na to, čemu nerozuměl, netvářil se chytře, ale řekl si o vysvětlení.... Říkáme "nevěřící" Tomáš. On nevěří tomu, co říkají o Ježíšovi lidé, chce to mít přímo od něj. A Ježíš jeho přání vychází (resp. přichází) vstříc. Mluvili jsme na začátku o tom, proč chodíme do kostela. Tomáš (o kterém říkáme nevěřící) nebyl v tom prvním shromáždění, ale teď o týden později je s nimi. Je zvědavý? Chce mít vlastní zkušenost, vlastní názor? Možná i závidí učedníkům jejich víru, možná i radost je na nich vidět,... S vírou, s Pánem Bohem se setkáváme každý trochu (nebo dost) jinak. Není lepší nebo horší cesta. Někdo těch zastavení, milníků, dechnutí Ducha, přání pokoje, vidění ran... potřebuje víc, někdo používá více rozum, jiný po/city, někoho osloví hudba, jiného dané společenství, někdo se k víře "pročítá" Biblií nebo jinými texty, někoho přitahuje budova kostela nebo hledá Boha v tichu přírody... Když Ježíš říká: Blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili, neodsuzuje ty, kdo potřebují těch ukazatelů, pozvání, pobídek a náznaků více. Říká: Šťastní, kdo už našli.

Tomáš věří. A vyznává: Můj Pán a můj Bůh. V době, kdy vznikalo Janovo evangelium, byl vládcem římský císař Domitian (vládnoucí v letech 81–96), který pro sebe vyžadoval oslovení: dominus et deus noster. Janovo evangelium ale vrcholí vyznáním, že Pánem a Bohem je Ježíš. On je ten pravý vládce, jen jeho se sluší poslouchat a uctívat. Můj Pán a můj Bůh. Vyzná Tomáš. Kvůli němu Ježíš přišel. I jeho se ten vzkríšený dotkl, dechl na něj, aby mohl věřit, vyznávat.

Děkujeme, Pane Bože, že nás každého zveš, abychom věřili. Proraz i ty naše zavřené dveře. Naše krunýře, zdi, které jsme si kolem sebe nastavěli, abychom se nemuseli na nic spoléhat. Proraz naše smutky, nejistoty, sevřenosti. Ty se nás dotkni. Amen.

Píseň: 703 *Pokoj vám*

Ohlášky, sbírka

Píseň: 333 *Bůh náš všemohoucí*

Přímlovná modlitba, Otče náš

Poslání: „Ježíš říká: Pokoj vám zanechávám, svůj pokoj vám dávám... Ať se vaše srdce nechvěje a neděsí!“ J 14,27

Požehnání: A pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. (Fp 4,7)

Píseň: 622 *Zůstaň s námi*